

veriet blev ved Afstemningen over de Ændringsforslag, som vare stillede til § 4, det Ændringsforslag antaget, hvor man havde tilsat Ordet „virkelig“ til de Ord „have havt“, skjøndt jeg holder mig overbevist om, at man i Almindelighed vilde have foretrukket det andet Ændringsforslag, hvori blot Ordene vare stillede saaledes, at Arbejdet skulde godtgøres efter den Nytte, han havde havt deraf. Jeg troer, at Grunden hertil var nærmest den, at de 2 Ændringsforslag bleve opførte som eensbetydende. Idag er der ogsaa fra flere Sider faldet Ytringer om Censartetheden og Beslægtetheden af det her foreliggende Lovudkast med Udcastet til Høveriasløsningen, og Frygt for at denne Anskuelse, at de 2 Lovudkast ere saa beslægtede, at det vil blive en Selvfølge, at Afstemningen i Loven om Høveriasløsningen ogsaa skulde have Indvirkning paa denne Sag, her har bevæget mig til at yttre et Par Ord herom. Jeg maa da tillade mig at gjøre det ærede Thing opmærksom paa, at disse to Lovudkast ikke ere saa beslægtede og eensartede, som de ved første Blik synes at være. Jeg maa tillade mig at gjøre opmærksom paa, hvad jeg antager for en meget væsentlig Forskjel, at ved Afløsningen af Gaardmandshøveriet er man gaaet ud fra, at Cieren kan paastaae Afløsning mod de Høveripligtiges Villie, hvorimod det i nærværende Tilfælde aldeles er overladt til de Arbejdspligtige at forlange Pligtarbejdet afløst, uden at Cieren omvendt har en lignende Ret. Men dette forekommer mig at maatte komme betydeligt i Betragtning, naar man skal bedømme Affattelsen af § 4 i Lovudkastet om Afløsningen af Gaardmandshøveriet. Der forekommer det mig nemlig, at Udtrykkene i § 4 efter Billighed kunde affattes saaledes, at den besyttede de Høveripligtige mod et ubilligt Forlangende, som Cieren kunde gjøre ved mod deres Villie at fordrø Høveriet afløst; men i denne Henseende troer jeg, som sagt, at der eksisterer en meget stor Forskjel mellem de to Lovudkast. Med Hensyn til den virkelige Anvendelse af § 4, troer jeg ogsaa, som jeg tidligere har gjort opmærksom paa, at der er en betydelig Forskjel mellem Lovudkastene, idet nærværende Lovudkast fornemmelig vil komme til at vise sin Virkning paa Afløs-

ningen af et enkelt Pligtarbejde, hvor det Udtryk, som skulde tydeliggjøre Meningen deri, nu lettere i det omhandlede Lovudkast kan efter min Anskuelse lede til Uretfærdighed. Jeg troer, at man med største Forsigtighed bør gaae ind paa at søge at gjøre det lettere og bestemt for Afsløsningsmændene at følge Billighed og i det Hele fatte Lovudkastets Mening ved at tilføie saadanne Ord, som nærværende Ændringsforslag har foreslaaet, idet det, som just er Meningen i Lovudkastet, ved et forøget Antal Ord istedetfor at blive tydeligt, let kan blive utydeligt og ubestemt, hvilket jeg troer i nærværende Tilfælde vilde blive Tilfældet.

Judenrigsministeren: Det Ændringsforslag, der foreligger til § 4, er blevet saa omhyggeligt og omstændeligt omhandlet fra alle Sider, at jeg skal henstille dets Afgjørelse til Thinget, uden at jeg vidtlostigt skal omtale det. Det forekommer mig navnlig, at det er betænkeligt ved 3die Behandling at foreslaae saadanne Forandringer, der fra flere Sider erkendes nærmest at være Redactionsforandringer, men ved hvilke der, da de stilles til denne Behandling, er den Ulempe, at de ikke yderligere kunne amenderes, om det ogsaa fra flere Sider maatte erkendes, at der dertil kan være nogen Trang, saaledes, som det nyligt er udtalt, at det skulde være Tilfældet med den Forandring, som nylig er gaaet igennem i den anden Sag. Hvis altsaa Lovudkastet skulde kunne, som jeg troer, lede til samme Betyggelse for Bedkommende, saa turde det dog maaskee have Noget for sig, at forblive derved. Det Forslag, som er stillet til § 6, er saa omhyggeligt motiveret, at jeg ikke derom skal yttre mig videre.

Nyholm: Den høitærede Premierminister har i Dag med Hensyn til Forslaget, der er stillet til § 4, udtalt, at der efter hans Formening var betydelig Forskjel mellem nærværende Sag og Sagen om Gaardmandshøveriet, hvor ubestemt Høveri var betinget, hvorimod der altid i Huusmandsfæstebrevene var bestemt visse Ugepage og Extradage. Det forholder sig vistnok aldeles overensstemmende med hvad den meget ærede Minister har sagt; men fordi det er bleven bestemt saaledes i Fæstebrevet, kan Antallet af disse bestemte Dage dog være saa stort, at Huusmændene ikke ville kunne